

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Скрипник Л.В., к.і.н.

*Черкаський державний технологічний
університет*

Постановка проблеми. Як показує світовий досвід, залучення інвестицій позитивно впливає на розвиток економіки регіону. Готовність інвесторів вкладати капітал у розвиток туристичної галузі окремих регіонів залежить від наявного інвестиційного клімату в країні в цілому та в конкретному регіоні зокрема. Саме тому створення сприятливого інвестиційного клімату є необхідною передумовою для збільшення притоку інвестицій у регіональну економіку. Невід'ємним складником цього процесу є інвестиційна діяльність туристичної галузі.

У зв'язку з необхідністю залучення фінансових ресурсів і їх обмеженістю нині актуальною є проблема підвищення інвестиційної привабливості регіональних галузей економіки як характеристики, що дає змогу інвестору сформулювати уявлення про стан об'єкта вкладання коштів, забезпечує надійність майбутніх інвестицій і впевненість в отриманні очікуваних результатів від їх використання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років у науковому середовищі, як на міжнародному рівні, так і в Україні, активізувався напрям дослідження, пов'язаний із дослідженням проблем інвестиційної привабливості областей України. Ця проблематика досліджувалась у працях таких науковців, як Л.І. Губанова, Є.Ю. Дерюгіна, В.М. Гриньова, Л.М. Кузьменко, Н.О. Русак та інших [1]. На необхідність аналізу і прогнозу інвестицій як найважливішого важеля управління розвитком туризму вказують такі автори, як Здоров А.Б., Жукова М.А., Ладижинська Р.І. та інші [2].

Питання розвитку туристичної галузі Черкаської області досліджувались та продовжують вивчатися, зокрема, у наукових працях С.С. Беляєвої, С.А. Баска, М.І. Борща, Л.Л. Івашини, Ю.М. Тихоненко, Л.В. Фрей [3–5]. Результати наведених досліджень відображають як теоретичні, так і прикладні питання, пов'язані з визначенням інвестиційної привабливості області та туристичної галузі.

Невирішені складові загальної проблеми. В Україні за ініціативою компанії «ОМЕТА-Інвест» були проведені дослідження інвестиційної привабливості областей України. Однак ці дослідження стосувались оцінки у формі ранжування за узагальненими показниками. Питання підвищення інвестиційної привабливості туристичної галузі Черкаської області залишається гостро актуальним і потребує подальших наукових досліджень і реалізації ефективних державних програм з розвитку туризму в регіоні.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є визначення основних шляхів і засобів підвищення інвестиційної привабливості туристичної галузі Черкаської області, що дозволить інвесторам сформулювати уявлення про стан об'єкта вкладання коштів і впевненість в отриманні очікуваних результатів від використання вкладених коштів.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційну привабливість можна визначити як інтегровану характеристику окремих регіонів країни з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку продуктивних сил, інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які суттєво впливають на формування доходності інвестицій і зменшення інвестиційних ризиків [6].

Відповідно до проведених досліджень Савлук О. Черкаська область за інтегральними показниками інвестиційної привабливості має позитивну динаміку – з 23-го рейтингового місця 2005 р. піднялась на 11-те місце 2013 р. [7; 8].

Серед напрямків активізації інвестицій до регіональної економіки можна визначити такі:

- розвиток регіонального інвестиційного законодавства і надання пільг з боку місцевої влади;
- активна діяльність із залучення іноземних інвестицій, а також формування інвестиційного іміджу та привабливості регіону за допомогою проведення виставкових заходів, виготовлення друкованої продукції, культурних заходів;
- формування інвестиційної інфраструктури.

Розвиток нормативно-правової бази, що сприяє залученню інвестицій у туристичну галузь, включає план заходів щодо розробки та прийняття необхідних законодавчих актів і програмних документів. Для розвитку туристичної галузі вкрай важливо розробити ефективну програму, яка визначатиме перспективні напрями вкладення інвестицій в економіку регіону, включаючи: оцінку, селекцію та ініціювання перспективних інвестиційних проектів, роботу з цільовими інвесторами.

Для всебічного розкриття туристично-рекреаційного потенціалу Черкаської області і просування туристичного продукту на українському і світовому ринках необхідно виконати такі завдання:

- модернізувати існуючу і створити нову туристичну інфраструктуру;
- поліпшити систему підготовки професійних кадрів для туристичної індустрії;
- сформувати наукову базу туристично-рекреаційного комплексу;
- здійснити підтримку з боку органів державної влади інвестиційних проектів, передусім інноваційних, у сфері туризму.

Одним із потенційно привабливих напрямків для залучення інвестицій нині є фестивальний і подієвий туризм у Черкаській області. Наближення до столиці України, зручна логістична мережа мають стати спонукальними для організації регулярних і таких, що можуть стати традиційними як на рівні країни для певної галузі народного господарства (наприклад, для сільськогосподарського виробництва, галузей промисловості, спорту, культурно-мистецьких заходів та ін.), виставкових заходів (наприклад, сільськогосподарських машин, харчових продуктів, спортивного інвентаря, фото- та кінопоказів, етнічних пісенних і танцювальних свят тощо), так і на міжнародному. Спектр охоплення вищезазначеними напрямками діяльності та пропозицій має стати рушійною силою на шляху до створення нових робочих місць, удосконалення в навчально-виробничих процесах для майбутніх працівників сфери послуг, розбудови туристичної інфраструктури.

Зараз на Черкащині вже існує ціла низка фестивалів. Однак варто зауважити, що головне завдання фестивалю – привабити туристів, забезпечити реалізацію місцевої продукції з метою отримання прибутків. На жаль, більшість сучасних фестивалів у Черкаській області носять радше культурний, розважальний характер і більше використовують кошти з місцевих бюджетів, ніж приносять реальні прибутки. Якщо порівнювати черкаські фестивалі з відомими українськими та зарубіжними фестивалями, стає зрозуміло, що вони поки що не мають такої популярності, а головне – економічної ефективності.

Вдалим прикладом використання інвестицій у туристичній галузі і фестивальному русі є турнір «Замок Кальтенберг» (нім. Schloss Kaltenberg), який проводиться щорічно у вихідні дні липня в невеликому баварському містечку Гельтендорф [9]. Влаштувачами фестивалю є власники замку – нащадки баварських курфюрстів, міська адміністрація Гельтендорфа і найбільша баварська пивоварна компанія, що випускає пиво «Кальтенбергер». Щорічно фестиваль відвідує понад сто тисяч туристів. Для туристів працює величезна кількість ресторанів, кафе, магазинів. А в самому замку проходить середньовічний ярмарок, де охочі можуть придбати лицарські обладунки, шоломи, зброю, кубки для пиття, одяг, прикраси та багато іншого зі створеного сучасними середньовічними майстрами.

Порівняно зі світовою практикою в Україні бренди окремих регіонів не розроблені, що стримує потік інвесторів і знижує привабливість регіонів. Виходячи з цього, постає гостра потреба сформувати виразний образ Черкащини для реклами регіону як привабливого для українських і зарубіжних інвесторів. Створення концепції бренду «Черкащина туристична», маркетингового плану його просування, розрахунок економічного ефекту від проведення конкретних фестивальних заходів постають важливими проблемами в розвитку регіональної економіки, поліпшення бізнес-клімату й залучення інвестицій. Щодо Черкаської області, її географічне розташування є сприятливим для активізації туристичної діяльності, розширення мережі туристичних пропозицій та інфраструктурного забезпечення рекреантів і туристів.

Висновки. Отже, на основі проведеного аналізу можна сформулювати такі тренди підвищення інвестиційної привабливості Черкаської області:

- зменшення інвестиційних ризиків як комерційного, так і не комерційного характеру завдяки вдосконаленню інституційної бази;
- удосконалення методик оцінки інвестиційної привабливості регіону з розрахунком оцінок під конкретну сферу інтересів потенційних інвесторів;
- підвищення ролі у формуванні інвестиційного клімату, а також чинників, що відображають інноваційний потенціал об'єктів інвестування.

Перелік посилань:

1. Губанова Л. І. Інвестиційна привабливість : суть та фактори впливу [Електронний ресурс] / Л. І. Губанова. // Ефективна економіка. – 2014. – №4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2944>
2. Ладыженская Р. С. Экономика туризма : учебное пособие для студентов специальностей гостиничного хозяйства и туризма / Р. С. Ладыженская. – Харьков, 2003. – 214 с.
3. Беляева С. С. Соціально-економічні фактори конкурентоздатності туристичного продукту (на прикладі Черкаської області) / С. С. Беляева, Ю. М. Тихоненко // Наук. журн. «Науковий вісник Херсонського державного університету»; вип. 11, частина 1. – 2015. – Херсон : ХДУ, 2015. – С. 80–85. – (Серія «Економічні науки»).
4. Беляева С. С. Соціально-орієнтована рекреаційна привабливість міста Черкаси / С. С. Беляева, Л. Л. Івашина // Наук. журн. «Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова»; вип. 1/1, том 20. — 2015. – С. 90–94. – (Серія «Економіка»).
5. Беляева С. С. Туристично-інформаційний центр як інвестиційно-інноваційний сегмент просування туристичних послуг / С. С. Беляева, Л. В. Фрей // Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету; вип. 39, част. I. – 2015. – С. 55–63. – (Серія «Економічні науки»).
6. Тен С. Б. Проблемы повышения инвестиционной привлекательности туристической отрасли Краснодарского края [Электронный ресурс] / С. Б. Тен // Научный журнал КубГАУ. – 2013. – № 91 (07). – Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/problemy-povysheniya-investitsionnoy-privlekatelnosti-turisticheskoy-otrasli-krasnodarskogo-kraja>
7. Савлук О. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України [Електронний ресурс] / О. Савлук. – Режим доступу : <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2013/05/3.pdf>
8. Сайт Головного управління інвестиційно-інноваційної політики, підприємництва та зовнішніх зносин Черкаської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.invest-oda.ck.ua
9. Кальтенбергский рыцарский турнир [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bamberg-travel.de>